

Satakunnan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Tulostavoiteasiakirja 2023

SISÄLLYSLUETTELO

Tulostavoiteasiakirja 2023	1
1 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	4
1.1 Lisäämme elinvoimaa	4
1.1.1 Työllisyysasteen nostaminen.....	4
1.1.2 PK-yritykset uudistuvat ja kasvavat monipuolistaen elinkeinorakennetta	5
1.1.3 Elinkeinojen vastuullisuuden edistäminen	9
1.1.4 Koulutus- ja osaamistaso nousee, ja osaavan työvoiman saatavuus paranee.....	10
1.2 Tavoittelemme hiilineutraaliutta	13
1.2.1 Hiilineutraaliuden edistäminen.....	13
1.2.2 Kiertotalouden ratkaisut.....	14
1.2.3 Edistämme ilmastonmuutokseen sopeutumista.....	15
1.2.4 Kestävä kaupunkikehitys.....	15
1.3 ELY-keskuksen aluekohtainen strateginen tavoite	16
2 Toiminnallinen tuloksellisuus.....	16
2.1 Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat.....	16
3 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen.....	20
4 Erikoistumis- ja keskitetyt tehtävät	20
5 Voimassaolo ja seuranta.....	20
5.1 Liite.....	21
6 Allekirjoitukset.....	22

12.12.2022

Toiminta-ajatus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset edistävät alueellista kehittämistä hoitamalla valtionhallinnon toimeenpano- ja kehittämistehtäviä alueilla.

Yleistä

ELY-keskuksen tulostavoitteet perustuvat hallitusohjelmaan, AVI-ELY –strategia-asiakirjaan, eri hallinnonalojen strategioihin sekä ottavat huomioon hallituksen aluekehittämispäätöksen ja maakuntaohjelmien linjaukset.

ELY-keskukset hyödyntävät aktiivisesti sekä virastokokonaisuuden eri tehtäväalueiden, että ELY-keskusten keskinäisiä yhteistyömahdollisuuksia tässä tulossopimuksessa määriteltujen tavoitteiden saavuttamiseksi. ELY-keskukset toimivat tiiviissä vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä kumppaniverkoston kanssa edistäessään alueen elinvoimaa, kestävästä kasvua ja tulevaisuutta sekä hyvinvointia ja sisäistä turvallisuutta.

Pitkän aikavälin strategiset linjaukset

Satakunnan ELY-keskus on vahvasti sitoutunut laajassa sidosryhmäyhteistyössä laaditun Satakunnan maakuntaohjelman 2022-2025 tavoitteisiin ja kehittämissuunnitelmiin. Maakuntaohjelma ja maakuntastrategia (eli Satakunta-strategia) sekä aluehallintovirastojen ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten strategiasiakirja 2020-2023 muodostavat perustan Satakunnan ELY-keskuksen pitkän aikavälin strategisille linjauksille. Suunnitellun aikavälillä 2020-2023 toiminnan keskeisimmät strategiset linjaukset/painopisteet ovat:

Kumppanuudella parempaan työllisyyteen ja sosiaaliseen osallisuuteen

Työllisyysastetavoitteen (75 %) toteuttaminen edellyttää kaiken työvoimapotentialin käyttöön saamista, työvoima- ja yrityspalvelujen uudistamista, uusia palvelu- ja toimintamalleja kuten kuntien työllisyyskokeilut ja innovatiiviset kumppanuuspilotit sekä panostuksia syrjäytymisen ehkäisyyn. Ja ennakkoluulottomuutta ja rohkeutta kokeilla.

Koulutuksen ja osaamisen vahvistaminen on kärkiteema

Koulutus ja osaaminen ovat yksi maakuntamme elinvoimaisuuden keskeisimmistä menestystekijöistä. Olennaista koulutus- ja osaamistason nostamisessa ja osaavan työvoiman saatavuuden varmistamisessa on alueellinen ja valtakunnallinen ennakoitavuus, maakunnan vetovoimaisuuden parantaminen ja alueen työnantajia palveleva koulutustarjonta. Osaavan työvoiman saatavuutta ja osaamisen vahvistamista tulee edistää ELY-keskuksen toimenpiteiden ohella kehittämällä myös OKM:n hallinnonalan koulutusta Satakunnassa, panostamalla jatkuvan oppimisen mahdollisuuksiin ja edistämällä työ-, opiskelu- ja koulutusperusteista maahanmuuttoa sekä maahanmuuttajien kotoutumista.

Satakunnan yritykset uudistuvat, kasvavat ja kansainvälistyvät

Satakunta on vastuullisesti uudistuvan teollisuuden maakunta. Maakuntaohjelman 2022-2025 kehittämissuunnitelman ”Yrittäjyyden ja työllisyyden Satakunta” tavoitteena on yrittäjyyden vahvistaminen, yritysten ilmasto- ja kestävä kasvun tavoitteet huomioiva liiketoimintaosaamisen kehittäminen ja verkostoituminen myös kansainvälisesti maakunnan elinvoiman ja kasvun edistämiseksi. Kehittämissuunnitelman mukaisesti edistetään uutta

12.12.2022

vihreän siirtymän tavoitteet ja digitalisaation mahdollisuuden huomioivaa liiketoimintaa sekä yritysten kasvua ja kansainvälistymistä samalla kun vahvistetaan työllisyyttä sekä Satakunnan elinkeinoelämälle tarpeellista toimintaympäristöä ja infrastruktuuria. Tavoitteena on, että maakunnan elinkeinorakenne on maan monipuolisimpia, yritysten vienti ja kansainvälistyminen vahvistuvat ja investoinnit mukaan lukien tki-toiminta lisääntyvät. Kasvaville ja kansainvälistyville yrityksille ovat tärkeitä mm. osaavan työvoiman saataavuus, yrityksiä palvelevat koulutus- ja innovaatioympäristöt sekä kumppanuudet ja saavutettavuus. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää monen toimijan yhteistyötä.

Vihreän siirtymän Satakunta

Satakunnassa on kansainvälisesti merkittävä teknologiametallien tuotannon ja jatkojalostuksen ekosysteemi, joka kasvaa voimakkaasti vihreään kasvuun liittyvän sähköistymisen luoman metallien kysynnän ja kiertotalouden kautta. Satakunnassa on myös monipuolinen energiatuotannon keskittymä ja osaaminen, jotka antavat maakunnan energiaintensiiviselle teollisuudelle vahvaa kilpailuetua ja houkuttelevat uusia merkittäviä, usein kansainvälisiä toimijoita toteuttamaan teollisuuden kiertotalouteen ja puhtaaseen tai vähäpäästöiseen energiatuotantoon, kuten aurinko- ja tuulivoimaan, biokaasuun ja vetyteknologiaan, perustuvia investointeja. Satakunnalla on hyvät edellytykset kehittää vihreään siirtymään liittyvästä osaamisesta kansallisesti merkittävä kilpailuetu ja kärki-osaaminen. ELY-keskus on yhdessä muiden toimijoiden kanssa rakentamassa vihreän siirtymän Satakuntaa vahvistamalla maakunnan yritysten sekä koulutus- ja tutkimusorganisaatioiden, kehittämistoimijoiden ja kuntien yhteistyötä ja kumppanuutta, tukemalla innovaatioympäristöjen kehittymistä ja edistämällä vihreää siirtymää palvelevaa koulutusta ja uusien työpaikkojen syntymistä. Vihreän siirtymän osana ELY-keskus panostaa pitkäjänteisesti myös ruokaketjuun ja maatalouden kehittämiseen liittyviin bio- ja kiertotalouden älykkäisiin ratkaisuihin. Satakunnan biotalouden ja kiertotalouden erityiset vahvuudet perustuvat monipuoliseen yritys-kantaan, biotaloutta ja kiertotaloutta edistäviin kehittäjä-tahoihin sekä eri toimijoiden yhteistyöhön ja kumppanuuteen. Kannustamme toimijoita kehittämään yhdessä ratkaisuja, jotka edistävät yritysten vastuullista ja kestävä kasvua sekä uusien innovaatioiden syntymistä. Edelläkävijänä Satakunta panostaa erityisesti arvoketjujen eri toimijoiden osaamisen lisäämiseen ja yhdistämiseen, uudenlaisten menetelmien käyttöönottoon sekä uuden tiedon soveltamiseen Satakunnan olosuhteisiin.

ELY-keskukset osallistuvat aktiivisesti uuden strategiakauden valmisteluun ja erilaisten aluehallinnon rakennevaihtoehtojen määrittelyyn sekä arviointiin. Tuomme ennakoivasti ohjaavien tahojen käyttöön tietoa alueiden tilasta ja aluehallinnon toimintaa koskevista mahdollisuuksista ja kipupisteistä.

ELY-keskukset toimivat valmius- ja varautumistoimintaa koskevien alueellisten verkostojen aktiivisena jäsenenä. Tiivistämme yhteistyötä Huoltovarmuuskeskuksen sekä alueellisten kumppanien kesken. Tuotamme verkostoihin monialaista tietoa ja osaamista sekä luomme tilannekuvaa omassa organisaatiossamme, alueellamme ja ohjaavien tahojen suuntaan. Varaudumme hoitamaan lakisäätöiset tehtävämme kaikissa turvallisuustilanteissa, minkä lisäksi kehitämme yhdessä ohjaavien tahojen kanssa valmiuksiamme vastata valmiuslaissa meille asetettujen erityistehtävien hoitamista poikkeustilanteissa.

1 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus on jaettu strategiaan painopisteisiin *Lisäämme elinvoimaa* ja *Tavoittelemme hiilineutraaliutta* AVI-ELY -strategia-asiakirjan mukaisesti ja hallitusohjelmaan perustuen. AVI-ELY -strategian strateginen painopiste *Turvaamme hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta* on sisällytetty poikkileikkaavasti kohtiin *Yleistä* ja *Toiminnallinen tuloksellisuus*. ELY-keskukset osaltaan edistävät valtion aluehallinnon yhteisten strategisten painopisteiden tavoitteiden toteutumista. ELY-keskus toteuttaa ja ottaa huomioon omassa toiminnassaan Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaiset toimenpiteet, jotka koskevat viraston tehtäviä. Tästä toiminnasta ELY-keskus raportoi säännönmukaisesti myöhemmin erikseen annettavan ohjeen mukaisesti. Virasto varmistaa Suomen kestäväen kasvun ohjelman (RRF-väline) toimeenpanossaan sisäisen valvonnan, seurannan ja raportoinnin toimivuuden EU:n RRF-asetuksen (2021/241) ja kansallisen RRF-toimeenpanosäädöksen ”Laki Euroopan unionin elpymis- ja palautumistukivälineen hallinnoinnista, valvonnasta ja tarkastuksesta” (537/2022) vaatimukset huomioiden.

1.1 Lisäämme elinvoimaa

1.1.1 Työllisyysasteen nostaminen

Tavoite: *Työllisyysaste nostetaan 75 prosenttiin vuoden 2023 loppuun mennessä.*

Panostetaan työnhaun ja työnvälityksen vahvaan alkuun. Lisätään TE-toimistossa palveluihin ja koulutukseen ohjausta, tiedottavaa työnvälitystä ja tehostetaan valmennus- ja muiden ostopalvelujen käyttöä. Lisätään palkkatuen käyttöä rekrytointikynnyksen alentamiseksi. Lisätään lyhytkestoisen ja työelämälähtöisen koulutuksen, erityisesti rekrytoivan koulutuksen, tunnettuutta ja volyyymiä sekä ELY-keskuksen omin toimin, että kumppanuusyhteistyössä. Hyödynnetään rekrytointin ja koulutuksen tehostamiseen tähdenneiden kehittämishankkeiden Robocoast Rekry ja Rekrytoiva Satakunta havaintoja, kokemuksia ja tuloksia palvelujen kehittämisessä. Panostetaan työelämälähtöisen yhteishankintakoulutuksen ja muun rekrytoivan koulutuksen viestintään ja markkinointiin. Kuntien (Pori, Ulvila, Kokemäki) maaliskuussa 2021 käynnistyneessä työllisyyskokeilussa panostetaan työttömien laaja-alaiseen palvelutarpeen arviointiin, henkilökohtaiseen tapamiseen ja tehostettuun palveluohjaukseen. Huomioidaan tavoite työllisyyspoliittisten hankkeiden kohdentamisessa. Uuden asiakaspalvelumallin toimeenpano TE-toimistossa ja kuntakokeilussa toukokuusta 2022 alkaen tehostaa työnhakijan palvelutarpeen yksilöllistä arviointia ja tukee työllistymistä. Keväällä 2022 päättyneessä INKA Satakunta projektissa juurrutettiin hankkeessa kehitettyjä maahanmuuttajien sekä TE- ja sote-palvelujen rajapinnassa olevia palveluja. Edistetään työ- ja koulutusperäistä maahanmuuttoa EURES-palvelujen avulla. Suunnataan hanke- ja yritysrahoitusta työllisyyden kannalta vaikuttavimpiin hankkeisiin. ELY-keskusten yhteisenä toimenpiteenä osallistumme TE-palveluita koskevan uudistuksen alueelliseen valmisteluun ja palveluiden mahdolli-

simman sujuvaan siirtoon valtiolta kunnille. Tuemme muutoksen kohteena olevaa henkilöstöä ja osallistumme aktiivisesti ELY-keskusten uudenlaisen toimijuuden määrittelyyn ja rakentamiseen.

Mittari	2023 Tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite	2026 Alustava tavoite
Käynnissä olevien työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto, vk (TA)	46	43	42	42
Virta yli 3 kuukauden työttömyyteen, % (TA)	38	35	34	34
Rahoitetuissa hankkeissa keskimäärin syntyvät työpaikat yrityksissä (työpaikkakerroin)	4	4	4	4

TA = tavoite sisältyy valtion talousarvioon

1.1.2 PK-yritykset uudistuvat ja kasvavat monipuolistaen elinkeinorakennetta

Tavoite: *Suomen tutkimus-, kehitys- ja innovaatiomenot ovat 4 % bruttokansantuotteesta vuoteen 2030 mennessä. ELY-keskukset edistävät t&k&i tavoitetta erityisesti tukemalla pk-yritysten uusien tuotteiden, palvelujen ja tuotantomenetelmien kehittämiseen liittyviä hankkeita.*

ELY-keskuksen rahoitusmahdollisuudet tki-toimintaan ovat hyvin rajalliset, lähinnä EAKR-yritystuki sekä maaseudun kehittämisohjelman mukainen hankerahoitus. Pääpaino ELY-keskuksen toimenpiteissä tavoitteen saavuttamisessa on kumppanuusyhteistyössä mm. Business Finlandin, Satakuntaliiton, alueen yrityskehittäjien, kauppakamarien, yrittäjäjärjestön, korkeakoulujen, koulutus- ja tutkimusorganisaatioiden sekä maaseudun kehittämisen parissa työskentelevien organisaatioiden kanssa.

Mittari: *ELY-keskusten toimenpiteet tki- tavoitteen edistämiseksi (rahoituspalvelut, innovaatioympäristöjen ja liiketoimintaekosysteemien edistäminen sekä innovatiivisten julkisten hankintojen hyödyntäminen) (sanallinen)*

Pk-yrityksiä kannustetaan uusien tuotteiden, palvelujen ja tuotantomenetelmien kehittämiseen mm. panostamalla käytettävissä olevien rahoitusmahdollisuuksien viestintään ja markkinointiin sekä yritysten verkostoitumiseen oppilaitosten ja kehittäjäorganisaatioiden kanssa. Alueen yrityskehittäjille ja -neuvojille järjestetään täsmäinfoja tki-rahoitusmahdollisuuksista. Vuonna 2023 panostetaan erityisesti uusiin T&K kannustimiin (mm. T&K

12.12.2022

rahoituslaki, uusi alueellinen TKI-instrumentti, TK-verokannustin, Alueellisen maaseutu-suunnitelman kehittämistuki) liittyvään viestintään, neuvontaan ja ohjaukseen pk-yrityksille ja yrityspalvelutoimijoille. Vuonna 2023 aktivoidaan yritysten kehittämishankkeita, jotka kytkeytyvät laajempiin toimintaympäristön yhteiskehittämishankkeisiin (uusi alueellinen TKI-rahoitus ja valtakunnallinen EAKR:n Innovaatio- ja osaamisverkosto. Edistetään Satakunnan teollisuuden kasvuhjelman (Teollisuuspilotin) toteuttamista ja toimialojen uusiutumista alueellisiin vahvuuksiin ja maakunnan älykkään erikoistumisen teemoihin liittyen teknologia-, mineraali- ja akkuklusteri, automaatio- ja robotiikkaklusteri, energiaklusteri, elintarvikeklusteri, bio- ja kiertotalous, sininen talous, elämystalous, hyvinvointitalous, turvallisuus ja huoltovarmuus). Kehitetään alueellisia innovaatioalustoja ja -ekosysteemejä, ml. Talent Boost -toiminta sekä tutkimus-, kehittämis- ja koulutusorganisaatioiden ja yritysten yhteistyötä ja verkottumista maakunnallisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti yhteistyössä maakunnan liiton, Business Finlandin, alueen oppilaitosten ja muiden toimijoiden kanssa sekä ohjaamalla käytettävissä olevaa hanke- ja yritysrahoitusta tki-toimintaan. Tuetaan Porin ekosysteemisopimuksen osaamiskärkien eli teknologiametallien ja kiertotalouden, automaation ja robotiikan kehittymistä. Kannustetaan pk-yrityksiä uusien tuotteiden, palvelujen ja tuotantomenetelmien kehittämiseen panostamalla käytettävissä olevien rahoitusmahdollisuuksien viestintään ja markkinointiin sekä yritysten verkostoitumiseen oppilaitosten ja kehittäjäorganisaatioiden kanssa. Tuetaan erityisesti vähähiilisten sekä kiertotaloutta ja resurssitehokkuutta edistävien teknologioiden ja toimintamallien käyttöönottoa pk-yrityksissä. Tehostetaan keskinäistä yhteydenpitoa ja yhteistä asiakkuustyötä ekosysteemikehittämistyön osalta Business Finlandin aluevastaavan ja muiden asiantuntijoiden kanssa Team Finland –strategian ja tavoitteiden mukaisesti. Edistetään kansallisen ja kansainvälisen temaattisen innovaatioyhteistyön rahoituksen hyödyntämistä mm. kaupunkikehittämisessä.

Tavoite: *Aktivointitoimien avulla yhä useampi yritys kehittää toimintaansa kasvun mahdollistamiseksi*

Tehostetaan yrityksen kehittämis- ja rahoituspalvelujen markkinointia ja viestintää sekä yritysasiakkaille että yrityspalveluasiantuntijoille, mm. täsmätietoiskut kehittämispalveluista ja rahoituksesta sekä somemarkkinointi. Lisätään yritysrajapinnassa ELY-keskuksessa ja TE-toimistossa työskentelevien asiantuntijoiden palvelutarpeen arvioinnin osaamista ja palvelujen tuntemusta sekä proaktiivista toimintaa. Tehostetaan Yritys-CRM -järjestelmän hyödyntämistä yritysten kehittämistyössä koko järjestelmää käyttävän verkoston osalta. Aktivoidaan Team Finland Satakunta -verkoston sekä maaseudun kehittämisen parissa työskentelevien toimijoita ja tiivistetään yhteistyötä rakennerrahastotoimista vastaavan Keski-Suomen ELY-keskuksen kanssa. Tarjotaan proaktiivisesti TF- ja muiden julkisten toimijoiden kehittämis- ja rahoituspalveluja kehittymishaluisille yrityksille. Tiivistetään käytännön yhteistyötä TF-ydintiimin toimijoiden kanssa (ELY, BF, Finnvera, TE-toimisto) vaihtamalla aktiivisesti tietoa yrityksistä ja niiden tarpeista, etsimällä yhdessä yritykselle oikea palvelu ja/tai rahoitus ja osallistumalla yhdessä yritysten tapaamisiin. Tavoitteena on lisätä palveluohjauksia ja niistä seuraavia liidejä ELY-keskukselta ja TE-toimistolta muille toimijoille (Finnvera ja BF).

Mittari	2023 Tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite	2026 Alustava tavoite
Kasvu CRM-järjestelmään kirjattujen liidien määrä (kpl)	120	150	150	150

Tavoite: *ELY-keskukset sitoutuvat yhteisten Team Finland-tavoitteiden edistämiseen ja kehittävät yhteistyötään TF-verkoston toimijoiden kanssa.*

Toimenpiteet on kuvattu sanallisessa mittarissa. Lisäksi kehitetään alueellisen yritysasiakkuuden johtoryhmän (YA-jory) työskentelyä. YA-jory tekee Team Finland -strategian toimeenpanosuunnitelman ja koostaa yhteistyössä alueen yrityspalvelutoimijoiden kanssa vuosittain yritysasiakkuussuunnitelman. Tarkastellaan alueellinen palvelumalli ja sen kehittämistarpeet ja kehitetään verkoston toimintaa.

Mittari: *ELY-keskuksen kehittämistoimenpiteet Team Finland-tavoitteiden edistämiseksi (sanallinen)*

Satakunnan ELY-keskus koordinoi aktiivisesti toimivaa Team Finland Satakunta -verkostoa, johon alueellisten ydintoimijoiden (ELY, TE-toimisto, Business Finland ja Finnvera) lisäksi kuuluu mm. oppilaitoksia, yrittäjäjärjestöt, kauppakamarit, kuntia ja Satakuntaliitto. Vuonna 2023 paneudutaan TF-palvelupolun alueelliseen toimeenpanoon sekä julkisten ja yksityisten palveluntarjoajien roolin kirkastamiseen alueellisessa verkostossa huomioiden meneillään oleva TF-strategiatyön päivitys. Täsmennetään TF-ydintoimijoiden roolit ja alueellinen palvelumalli yritysasiakkuuden johtoryhmätyöskentelyssä ja panostetaan yhteisen CRM-asiakkuudenhallintajärjestelmän käyttöön ja hyödyntämiseen asiakkuustyössä mm. liidien välittämisessä organisaatioiden välille. Lisätään Team Finland -toimijoiden palvelujen tunnettuutta viestinnän keinoin hyödyntäen TF-viestinnän brändiä ja käytön linjauksia. TF-strategian mukaisesti ELY-keskus ja TE-toimisto kumppaneineen kartoittaa jatkuvasti potentiaalisia uusia kansainvälistymällä kasvua hakevia yrityksiä ja ohjaa yrityksiä TF-palveluihin. Huolehditaan siitä, että ELY-keskuksen kv-osaamisen houkutteluun ja maahanmuuttoon liittyvät palvelut, TE-palvelut mukaan lukien Eures-palvelut ja Business Finlandin kv-osaajiin liittyvät palvelut kytetään tiiviisti TF-toimijoiden palvelutarjoamaan ja TF-ydintoimijoiden toimintaan. Sekä viennistä kiinnostuneille, että jo kansainvälistyneille yrityksille järjestetään matalan kynnyksen tapahtumia, palveluja ja muita aktivointitoimia eri markkina-alueista (maainfot, ekskursionit kansainvälisille messuille, yhteisesiintymiset). Matkailuviennin panostuksia Satakunnassa valikoituneihin kohdemaihin ja vastaavia toimia edistetään mm. elintarvikealalla ja mahdollisesti koulutus- ja kulttuuriviennissä. Matkailuviennin panostuksia Satakunnassa valikoituneihin kohdemaihin suunnataan erityisesti digitaalisten palveluiden kehittämiseen kansainvälisille asiakkaille. Toteutetaan yhdessä länsirannikon ELY-keskusten kanssa vientikampanja alueen yrityksille, joita elintarvikevienti kiinnostaa. Mukana kampanjassa ovat Satakunnan ja Varsinais-Suomen ELY-keskukset sekä Pohjanmaan kolme ELY-keskusta. Lisäksi kampanjassa ovat mukana Business Finland, Viexpo ja MTK. Kampanja painottuu koulutukseen ja yritysten sparraamiseen. Tavoit-

teena on löytää potentiaalisia vientiyrityksiä, joita ohjataan ja kannustetaan viennin aloittamiseen/kasvattamiseen. Kampanjassa pyritään myös viemään eteenpäin MTKn kehittämää vientipolkua.

Tavoite: *Yritysrahoitusta saavat pk-yritykset kasvavat uudistamalla liiketoimintaansa ja kansainvälistymällä.*

ELY-keskuksen rahoitusmahdollisuudet yritysten kasvun ja kansainvälistymisen edistämiseen ovat hyvin rajalliset, lähinnä EAKR-yritystuki, yritysten kehittämispalvelut sekä maaseudun kehittämissuunnitelman mukainen yritysrahoitus. Myös neuvonta- ja aktivointiresurssit ovat pienet. Pääpaino ELY-keskuksen toimenpiteissä tavoitteen saavuttamisessa on kumppanuusyhteisyydessä mm. Business Finlandin, Finnveran, alueen yrityskehittäjien, kauppakamarien, yrittäjäjärjestön ja oppilaitosten kanssa. Satakunnan ELY-keskus koordinoi säännöllisesti, kerran kuukaudessa kokoontuvaa 150 osallistujasta koostuvaa Satakunnan yrityspalvelutoimijoiden verkostoa. Pk-yrityksiä kannustetaan kasvuun ja kansainvälistymiseen mm. panostamalla käytettävissä olevien rahoitusmahdollisuuksien viestintään ja markkinointiin, valmennustoimin ja erilaisia tapahtumia ja aktivointitoimia järjestämällä sekä suuntaamalla rahoitusta yritysten kasvua ja kansainvälistymistä edistäviin hankkeisiin.

Mittari	2023 Tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite	2026 Alustava tavoite
Rahoitetuissa hankkeissa syntyvä liikevaihdon kasvu yrityksissä, liikevaihtokerroin (arvio).	10	10	10	10
Rahoitetuissa hankkeissa syntyvä viennin kasvu yrityksissä, vientikerroin (arvio). KESELY raportoi.				
Rahoitetuissa pk-yritysten hankkeissa syntyvät patentit ja muut aineettomat oikeudet, kpl (arvio). KESELY raportoi.				

Tavoite: *Korkeaa arvonlisää tuottavien palveluiden, luovan talouden, kulttuurimatkailun ja kulttuurialan työpaikat lisääntyvät, osuus BKT:sta nousee ja työntekijöiden työskentelyedellytykset paranevat.*

Toimenpiteet on kuvattu sanallisessa mittarissa.

Mittari: *Korkeaa arvonlisää tuottavien palveluiden, luovan talouden, kulttuurimatkailun ja kulttuurialan toimintaedellytysten tukemista edistävät toimet (sanallinen).*

Satakunnan ELY-keskus edistää korkeaa arvonlisää tuottavien palveluiden, luovan talouden, luovien alojen yritysten, kulttuurimatkailun ja kulttuurialan toimintaedellytyksiä myöntämällä alan yritystoimintaan rahoitusta käytettävissä olevilla rahoitusvälineillä ml. pk-yritysten kehittämisspalvelut huomioiden Luovan talouden tiekartan linjaukset. ELY-keskus tukee paikallisten ekosysteemien ja verkostojen kehittämistä hankerahoituksella. ELY-keskus on mukana myös valtakunnallisessa CreMa-rahoituksessa. Maaseudun kehittämis- ja Leader -rahoituksella rahoitetaan hankkeita, jotka edistävät maaseudun kulttuuriympäristöjä, kulttuurimatkailua ja -palveluja ja alalla toimivien yritysten kansainvälistymistä Satakunnassa. ELY-keskus on kumppanuusyhteistyössä toteuttamassa maakunnan päivitettävää kulttuuristrategiaa ja alan verkostotapahtumissa sekä tukee omalla viestinnällään alan toimintaedellytyksiä tiedottamalla kulttuurin ja luovan alan tapahtumista, rahoitusmahdollisuuksista, hankkeista ja muusta toiminnasta omien viestintäkanaviensa kautta. Kulttuurimatkailun palvelujen tuotekehitystyötä ja yritysten kansainvälistymistä edistetään yhteistyössä muiden toimijoiden, esim. Satakunnan ammattikorkeakoulun kanssa myös ELY-keskuksen Team Finland -koordinaattorin toimesta Kehittämistyössä huomioidaan Satakunnassa sijaitsevat maailmanperintökohteet ja arvokkaat kulttuuriympäristöt esim. kulttuurireittien luomiseksi. Käytetään Cultura-säätiön asiantuntijapalveluita (kulttuurin, dialogin ja osallisuuden hyödyntäminen ja tiedonvälityksen parantaminen) venäjänkielisten kaksisuuntaisen kotoutumisen edistämiseen suomalaiseseen yhteiskuntaan. Tuetaan Ukrainasta tulleiden pakolaisten auttamista ja sodan vaikutusten lieventämistä taiteen ja kulttuurin alalla.

1.1.3 Elinkeinojen vastuullisuuden edistäminen

Tavoite: *Edistetään erilaisten elinkeinojen vastuullisuutta ja kilpailukykyä, maa-, metsä-, kala- ja puutarhatalouden sekä palvelualojen kehittämishankkeita, matkailuelinkeinon toimintaedellytyksiä, kalastuselinkeinojen toimintaedellytyksiä kasvattaen kalatalouden arvoketjun arvoa sekä uusiutuvien luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä. Edistetään vastuullisen ja uudistuvan ruokajärjestelmän kilpailukykyä ja alan yritysten vientiedellytyksiä.*

Tuetaan vastuullisen liiketoiminnan osaamisen kehittämistä esim. tiedotus-, valmennus- ja hanketoiminnalla. Tuetaan vähähiilisten sekä kiertotaloutta ja resurssitehokkuutta edistävien teknologioiden ja toimintamallien käyttöönottoa pk-yrityksissä. Ruuan alkuperä, laatu ja kestävä toimintatapa sekä huoltovarmuuden ja omavaraisuuden edistäminen ovat kehittämistyön keskeiset painopisteet ruokaketjun kehittämistyössä. Edistetään vastuullisesti, lähellä tuotetun ruuan tuotantoa, kulutusta ja kansainvälistymisedellytyksiä. Alkutuotannon kilpailukykyyn kehittämisessä keskeisessä roolissa ovat maaperän ja eläinten hyvinvointi. Ruokaketjun toiminnan tulee olla kestävää myös taloudellisesti. Vahvistetaan biotalouden tuotantoketjujen kilpailukykyä ja osaamista tuottajien, tutkijain ja jalostavan teollisuuden yhteisillä hankekokonaisuuksilla. Laajoilla strategisilla hankkeilla tavoitellaan satakuntalaisen lähiruokaketjun sekä luomuketjun merkityksen, tunnettuuden ja kilpailukykyyn kehittämistä sekä alueellisen ruokaketjun älykästä ja vastuullista uudistamista. ELY-keskuksen toteuttamassa tarkastuksessa ja valvonnassa painostetaan toimijoiden ohjaukseen ja neuvontaan, jotta toiminta olisi säädösten mukaista.

Mittari	2023 Tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite	2026 Alustava tavoite
Elintarvikeketjun turvallisuus ja vastuullisuus (säädösten vaatimukset täyttävien elintarvikeketjun toimijoiden osuus), %	90	90	90	90

1.1.4 Koulutus- ja osaamistaso nousee, ja osaavan työvoiman saatavuus paranee

Tavoite: *Koulutus- ja osaamistaso nousee, ja osaavan työvoiman saatavuus paranee*

Toimenpiteet on kuvattu sanallisessa mittarissa. Olennaisessa roolissa koulutus- ja osaamistason nostamisessa ja osaavan työvoiman saatavuuden paranemisessa on alueellinen ennakkointityö, alueen vetovoimaisuuden parantaminen ja alueen työnantaja palveleva koulutustarjonta. Satakunnassa arvioidaan olevan vireillä yhteensä n. 2,2 miljardin investoinnit vihreään siirtymään. Investointien työllistävä vaikutus on toteutessaan erittäin huomattava, tämän hetken arvioiden mukaan noin 700 uutta työpaikkaa. Yhdistettynä työikäisen väestön eläköitymiseen ja jo nyt vallitsevaan pulaan osaavasta työvoimasta, tuleva työvoiman tarve edellyttää lähivuosina merkittäviä panostuksia mm. koulutukseen sekä työ-, koulutus- ja opiskeluperäiseen maahanmuuttoon. ELY-keskus pyrkii omien toimiansa ohella vaikuttamaan OKM:n hallinnonalan koulutuksen kohdentumiseen työvoiman kysynnän mukaisesti mukaan lukien Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen (JOTPA) valtionavustushaut ja hankinnat Erityisen tärkeänä tavoitteena on, että Satakuntaan saadaan rahoitusta sekä korkea- että toisen asteen koulutukseen, joka palvelee maakunnassa vireillä olevia vihreän siirtymän investointien edellyttämiä työvoimatarpeita. ELY-keskus pitää tärkeinä Satakunnan ammattikorkeakoulun hakemusta saada prosessi- ja materiaalitekniikan insinööritutkinnon koulutusvastuu sekä kaikkia toisen asteen oppilaitostemme koulutusesityksiä, jotka tulevat vihreän siirtymän edellyttämän osaamisen kehittämistä. Tuemme myös elintarvikeinsinöörikoulutuksen aloittamista Satakunnassa. ELY-keskus on v. 2021 syksyllä käynnistänyt vuoden 2023 jatkuvan ammatillisen työvoimakoulutuksen sisäisen kehittämisprosessin. Tavoitteena on kehittää koulutuksen reagointiherkkyyttä työmarkkinoiden muutoksiin laadukkaalla ja vaikuttavalla koulutustarjonnalla, käymällä läpi koko koulutuksen prosessi yhteistyössä TE-toimiston ja kuntakokeilun kanssa. Tavoitteena on niin ikään lyhyiden työelämälähtöisten koulutushankintojen lisääminen. Tällä tehostetaan osaavan työvoiman saatavuutta.

Mittari: *Osaamisen kehittämisen edistäminen alueella, jotta koulutus- ja osaajatarjonta vastaa elinkeinoelämän ja jatkuvan oppimisen tarpeisiin (sanallinen).*

Satakunnan ELY-keskus osallistuu aktiivisesti koulutus- ja osaamistarpeiden ennakkointiin yhdessä TE-toimiston, korkeakoulujen, oppilaitosten, elinkeinoelämän järjestöjen ja Satakuntaliiton kanssa (ammattibarometrit, alueellisiin kehitysnäkymiin liittyvä lyhyen

12.12.2022

aikavälin osaamis- ja koulutustarpeiden raportointi, Satakunnan toisen asteen ammatillisen koulutuksen neuvottelukunta ja alue-ennakoinnin johtoryhmä, osaamis- ja työvoimatarkaus (Satakuntaliitto), muut alue-ennakoinnin teemaforumit, JOTPA:n ennakoitointiminta). Jatkuvalla vuoropuhelulla kumppanien kanssa pyritään varmistamaan Satakunnassa elinkeinoelämän ja jatkuvan oppimisen tarpeita mahdollisimman hyvin palveleva koulutustarjonta. ELY-keskus panostaa työelämälähtöisen yhteishankintakoulutuksen ja muun rekrytoivan koulutuksen volyymin lisäämiseen muun muassa markkinointiviestinnän avulla. ELY-keskuksessa koottua tilannekuvaa maakunnassa annettavasta koulutuksesta ja jatkuvan oppimisen koulutusmahdollisuuksista hyödynnetään alueellisessa jatkuvan oppimisen ekosysteemyössä ottaen huomioon myös raportti Satakunnan korkeakoulutuksen kehittämisestä. ELY-keskuksen kesäkuussa 2022 käynnistämään alueellisen jatkuvan oppimisen verkostoon on kutsuttu kaikki keskeiset koulutuksen tarjoajat ja yhteistyökumppanit. Verkoston myötä yhteistyö Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskukseen kehittyy ja vakiintuu osaksi maakunnan verkostotoimintaa. ELY-keskus ottaa kantaa ja kommentoi JOTPA:n rahoitus- ja hankehakuja sekä hankintoja alueellisten osaamistarpeiden ja -kapeikkojen näkökulmasta. Lähivuosien yksi painopiste on ikärakenteesta johtuvan eläköitymisaallon ja vihreän siirtymän investointien edellyttämien työvoima- ja osaamistarpeiden ennakoitinta. Tehostetaan mahdollisuuksien mukaan TE-toimiston ammatinvalinta- ja uraohjauspalveluita ja koulutukseen ohjausta sekä ELY-keskuksen rahoittaman Täsmäkoulutuksen käyttöä yritysten jatkuvan oppimisen tarpeeseen. ELY-keskus ja TE-toimisto osallistuvat aktiivisesti Porin seudun kuntakokeilun alueellisen yhteistyöryhmän työhön. Kansainvälisten opiskelijoiden ja maahanmuuttajien integroitumista työelämäänsä edistetään yhteistyössä mm. oppilaitosten, kolmannen sektorin toimijoiden, kuntien ja projektitoiminnan avulla.

Mittari: *Elinikäisen ohjauksen palveluiden saatavuuden ja laadun seuraaminen ja kehittäminen (sanallinen).*

Satakunnan ELY-keskus koordinoi Elinikäisen ohjauksen (ELO-verkoston) toimintaa alueella. Koulutuksen nivelvaiheisiin ja nuorten siirtymiin liittyen merkittävin toimenpide on ollut Ohjaamo-toiminnan käynnistäminen (mukana Pori, Rauma, Eura ja Pomarkku) ja vakiinnuttaminen Satakunnassa. Tavoite on elinikäisen ohjauksen laajentaminen myös aikuisiin. Toinen alueellisen ELO-ryhmän keskeinen tavoite on ohjausosaamisen ja ennakoinnin kehittäminen. Teemaan liittyen järjestetään mm. moniammatillisen osaamisen seminaareja opinto-ohjaajille. ELY-keskus huomioi toiminnassaan Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen toiminnan käynnistymisen, mm. tieto- neuvonta- ja ohjauspalvelujen, ennakoinnin ja alueellisten verkostojen toiminnan kehittämiseen liittyvät yhteistyötarpeet. ELY-keskuksen omia koulutukseen sekä jatkuvaan oppimiseen liittyviä verkostoja kehitetään arvioiden mm. maakunnassa tarvittavan jatkuvan oppimisen koordinaation järjestämistä. ELY-keskuksen keväällä 2022 päättyneen INKA Satakunta -projektin-ohjausosaamisen kehittämistä juurrutetaan osaksi ELY-keskuksen ja kumppanien toimintaa.

Tavoite: *Maahanmuutolla ja kotouttamisella edistetään työllisyyttä, osaamista ja talouskasvua.*

Toiminta kuvattu sanallisessa mittarissa. Toimenpiteiden toteuttaminen, esim. työnantajien rekrytointi- ja monimuotoisuusosaamisen kehittäminen on avainasemassa tavoitteen

12.12.2022

saavuttamiseksi. Alla kuvattuihin toimenpiteisiin tarvitaan pitkäjänteistä työtä ja myös rahoitustaloudellisia resursseja, joita ELY-keskuksella ei tällä hetkellä ole. Ratkaisu voisi olla esim. oman tuotannon ESR-hanke po. aihepiiristä. Akuutin Ukrainan tilanteen osalta ELY-keskus ja TE-toimisto ovat tiivistäneet yhteistyötä Satakunnan vastaanottokeskusten kanssa tilapäistä suojelua saavien työllistämisen edistämiseksi. Kansainvälistä tai tilapäistä suojelua hakevien määrän mahdolliseen kasvuun varautumiseksi alueen vastaanottokeskuksilla on valmius kasvattaa nopeallakin aikataululla kapasiteettia. SPR:n ylläpitämä Porin vastaanottokeskuksen keskusmajoituskapasiteetti on nykyisellään 500 henkilöä. Laajenemisvaraa on hybridimajoituksen (400 paikkaa), yksityismajoituksen (1 100 paikkaa) sekä hätämajoituksen (200 paikkaa) puolella. Kankaanpäässä majoituskapasiteetti on tällä hetkellä 200 henkilöä. Kaikki kirjoilla olevat ovat hybridimajoituksessa. Paikkalukua on mahdollista nostaa 500 henkilöön 1–2 kuukauden kuluessa.

Mittari: *Panostukset kansainvälisten osaajien maahanmuuton lisäämiseksi ja osaamisen hyödyntämiseksi yritysten kasvussa ja kansainvälistymisessä (sanallinen).*

Alueella toteutetaan kansallista Talent Boost -toimenpideohjelmaa, jonka puitteissa Satakunnan ELY-keskus edistää työ- ja opiskeluperäistä maahanmuuttoa ja kansainvälisten osaajien integroitumista mm. EURES- ja muilla TE-palveluilla, ESR-hankkeilla ja osana Team Finland-toimijoiden alueellista työtä ja palveluja, esim. Talent Explorer-rahoituksen hyödyntäminen. Talent Boost -toimintaan on ELY-keskukseen saatu kahden vuoden määräaikainen asiantuntijaresurssi, jonka työn tavoitteena on kartoittaa työperäisen maahanmuuton ja osaajahoukuttelun alueellinen ekosysteemi ja tilannekuva maakunnassa sekä suunnitella ja toteuttaa kehittämistoimia yhteistyössä ko. verkoston kanssa. Erityisenä painopisteenä yritysten tukeminen kv-rekrytoinneissa.

ELY-keskuksen toimesta alkuvuonna 2022 perustetun maakunnallisen työryhmän tavoitteena on työ- ja koulutusperäisen maahanmuuton ja alueellisten asettautumispalvelujen kehittämistoimien koordinoitu tuki ja toimeenpano alueella. Työryhmän työn tueksi ja maakunnallisen tavoitetilan kirkastamiseksi ELY-keskus ja Satakuntaliitto hankkivat tilannekuvaraportin Aluekehittämisen konsulttitoimisto MDI:ltä Satakunnan ennakoidusta väestönkehityksestä ja muuttovirroista. ELY-keskukselle on osoitettu työ- ja koulutusperäistä maahanmuuttoa koordinoivan Pohjois-Savon ELY-keskuksen toimesta 30 000 euroa alueellisiin kehittämistöihin. Määrärahalta toteutetaan vuosina 2022-2023 aikana työpajoja alueen keskeisille toimijoille tavoitteena kehittää yhteinen toimenpideohjelma ja –suunnitelma työ- ja koulutusperäisen maahanmuuton edistämiseksi ja asettautumis- ja koulutuspalvelujen kehittämiseksi. Lisäksi tullaan tekemään ulkopuolisena asiantuntijapalveluna kartoitus alueen valikoiduille yrityksille niiden kv-rekrytoinnin palvelutarpeista sekä pilotoimaan maakunnallisia verkkosivuja. Pk-yritysten kansainvälisiin osaajiin liittyvät palvelu- ja tietotarpeet otetaan yhdeksi painopisteeksi ELY-keskuksen ja TE-toimiston yritysrajoitusten työkenttelevien asiantuntijoiden yritysaktivoinnissa v. 2023. Satakunnan ELY-keskus seuraa tiiviisti rakenteilla olevan Work in Finland -kokonaisuuden kehitystä ja viestii aktiivisesti käytettävissä olevista Work in Finland -palveluista alueellaan sekä ohjaa asiakkaita valtakunnallisten Work in Finland -palveluiden piiriin. Satakunnan ELY-keskus edistää osaltaan aktiivisesti yhteistyön rakentumista rakenteilla olevan valtakunnallisen Work in Finland -toiminnon kanssa.

Kuntien kanssa yhteistyössä kehitetään asettautumis-/sijoittumispalveluja osana maakunnan vetovoimaisuuden ja näkyvyyden parantamista. Yhteistyötä korkeakoulujen ja

oppilaitosten kanssa tiivistetään Satakunnassa kouluttautuvien kansainvälisten osaajien integroitumisen edistämiseksi työelämään.

Satakunnan ELY-keskuksella on voimassa oleva sopimus kuntaan osoittamisesta ja kotoutumisen edistämisestä kaikkien Satakunnan 16 kunnan kanssa. ELY- ja TE-toimisto tekevät tiivistä yhteistyötä Satakunnassa sijaitsevien vastaanottokeskusten kanssa tilapäistä suojelua saavien ja muiden turvapaikanhakijoiden työllistämiseksi. Maahanmuuttaneille järjestetään mm. palveluohjausta ja rekrytointitapahtumia sekä työllistymistä edistäviä palveluja. Useita kotoutumiskoulutuksia on käynnistetty syksyllä 2022 ja ELY-keskus hankkii etenkin ukrainalaisia ajatellen nopeaa työllistymistä tukevaa koulutusta. Työnantajia aktivoidaan ja kannustetaan tehostetusti maahanmuuttajien työllistämiseen. Tilapäisen suojelun piirissä olevien siirtymiseen v. 2023 Porin seudun kuntakokeilun asiakkain varaudutaan. Tärkeässä roolissa maahanmuuttajien kotoutumisessa ja osaamisen hyödyntämisessä on verkostotyö, mm. ELY-keskuksen johdolla toimiva maahanmuuton ja kotouttamisen alueellinen yhteistyöryhmä, jonka tavoitteena on varmistaa sujuva yhteistyö pakolaisten kuntaan siirtymisessä ja kotoutumisen alkuvaiheessa. Maahanmuuttajien koulutus- ja työllistymispolkujen ja siirtymien tukemiseksi toimii Maahanmuuttajien koulutuspolut Satakunta -verkosto, ja tärkeä keskustelufoorumi on myös Länsi-Suomen etnisten suhteiden neuvottelukunta, jota Varsinais-Suomen ELY-keskus koordinoi. Lisäksi Satakunnan ELY-keskus osallistuu useiden muiden maahanmuuttajien kotoutumista tukevien yhteistyöryhmien ja hankkeiden toimintaan. Maahanmuuttajien neuvontapalvelu MAINEn toiminta käynnistyi Porissa elokuussa 2021 työ- ja elinkeinoministeriön Porin kaupungille myöntämällä erityisavustuksella Maahanmuuttajien palveluiden kehittämisen osalta tehdään tiivistä yhteistyötä sekä Satakunnan TE-toimiston että Porin seudun kuntakokeilun kanssa.

Satakunnan hyvinvointialue aloittaa toimintansa 1.1.2023. Satakunnan ELY-keskus luo kontaktit uuteen toimijaan ja edistää aktiivisesti yhteistyötä sekä hyvinvointialueen, alueen kuntien ja ELY-keskuksen välillä pakolaisten vastaanottamiseen ja kotoutumisen edistämiseen liittyvien palvelujen järjestämisessä. Satakunnan ELY-keskus ohjaa ja tukee Satakunnan hyvinvointialuetta ja kuntia ilman huoltajaa tulleiden alaikäisten asumisen tuen järjestelyissä.

Satakunnan ELY-keskus pitää tiiviisti yhteyttä kuntien, hyvinvointialueen ja TE-toimiston kanssa ja tukee varautumista ja valmistautumista kotoutumislain kokonaisuudistuksen aiheuttamien alueellisten viranomaisvastuiden muutoksiin mm. tiedottamalla aktiivisesti tulevista muutoksista ja neuvomalla muutoksiin liittyvissä kysymyksissä.

1.2 Tavoittelemme hiilineutraaliutta

1.2.1 Hiilineutraaliuden edistäminen

Tavoite: *Suomi on hiilineutraali vuonna 2035. Alueellisella ja paikallisella yhteistyöllä tuetaan siirtymistä hiilineutraalisuuteen, materiaalitehokkuuteen ja suljettuihin kiertoihin. Kehitetään joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä. Toimien vaikutuksina päästöt vähenevät.*

12.12.2022

ELY-keskusten yhteisinä toimenpiteinä edistämme ja toimeenpanemme vuonna 2022 hyväksytyjä ilmastopolitiikan suunnitelmia ja strategioita. Teemme aktiivista yhteistyötä ohjaavien tahojen kanssa ja annamme oman panoksemme uuden strategiakauden ilmastotavoitteiden ja -mittarien valmisteluun. Muut toimenpiteet on kuvattu sanallisessa mittarissa.

Mittari: *Panostukset vähähiiliseen talouteen siirtymiseksi (sanallinen).*

ELY-keskusten yhteisinä toimenpiteinä teemme laajamittaista yhteistyötä yritysten vihreän siirtymän aktivoimiseksi ja tukemiseksi. Näin pyrimme edesauttamaan yritysten kykyä vastata ilmastonmuutoksen haasteisiin sekä entisestään vahvistamaan suomalaisten yritysten kilpailukykyä kansainvälisillä markkinoilla. Noudatamme DNSH-periaatetta varmistaaksemme toimenpiteiden positiiviset kokonaisvaikutukset. Satakunnan ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksille on muodostettu yhteinen ilmasto- ja kiertotalustiimi syksyllä 2021. Tiimi koordinoi ja kehittää ilmasto- ja kiertotalousnäkökohtien integrointia ELY-keskuksissa ja edistää ELYn toiminnan ilmastovaikuttavuutta eri sektoreja läpileikkaavasti. Satakunnan ELY-keskuksessa on käynnistetty ELYjen ilmastotiekartan Ikkunan käyttöönotto, kehittämiskohteiden priorisointi ja Ikkunan kehittäminen sekä vastuualueiden ja yksiköiden tukeminen Ikkunan käytössä. Uuden ohjelmakauden käynnistyessä ilmasto- ja kiertotalousasioiden huomioidaan aluekehittämisen prosesseissa mm. maakuntastrategiat ja -ohjelmat, maaseutuohjelman alueellinen kehittämissuunnitelma sekä rahoitusohjelmat ja rahoitusmahdollisuuksien hyödyntämisen edistäminen.

Edistetään vähähiilisten teknologioiden käyttöönottoa ja kiertotalouden soveltamista eri toimialoilla. Ympäristöosaamisen lisääminen edistää ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista ja luonnonvarojen kestäväää käyttöä. Kannustetaan maataloja ja yrityksiä ympäristön kannalta kestävään, energiatehokkaaseen ja vastuulliseen tuotantoon. Aktivoidaan pk-yrityksiä hyödyntämään vähähiiliseen tuotantoon kohdennettavia EU-varoja, esim. Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 sekä Suomen kestävä kasvun ohjelma. Maatilojen toimintaa kehitetään mm. parantamalla maaperän kasvukuntoa ja siten peltojen hiilensidontakykyä, kehittämällä älykkäitä energiaratkaisuja ja kierrätystä sekä vastuullisia tuotantoketjuja.

1.2.2 Kiertotalouden ratkaisut

Tavoite: *Vahvistetaan Suomen roolia kiertotalouden edelläkävijänä.*

Edistetään kiertotalouden elinkeinomahdollisuuksia ja uuden yritystoiminnan syntymistä. Panostetaan kehittämishankkeilla tuotannon sivuvirtojen hyödyntämiseen ja uusien tuotteiden kehittämiseen. Kannustetaan toimijoita yhteistyöhön uusien ratkaisujen kehittämiseksi.

Mittari: *Yhdyskuntajätteen kierrätyksen edistäminen (sanallinen).*

Koskee vain ELYjä, joilla on Y-vastuualue.

1.2.3 Edistämme ilmastonmuutokseen sopeutumista

Tavoite: *Varmistetaan, että alueilla tehtävät ratkaisut ovat kestäviä muuttuvassa ilmastossa. Vainnetaan alueen maaseutuun ja maatalouteen, vesitalouteen sekä maankäyttösektoriin liittyviin maankäyttöä ja kaavoitusta ohjaaviin prosesseihin tulvariskien hallinnan, maankäyttösektorin ilmastotavoitteiden sekä maaperän hiilensidonnan edistämiseksi.*

Viittaus mittariin panostukset vähähiiliseen talouteen siirtymiseksi; Kannustetaan maati-
loja ja yrityksiä ympäristön kannalta kestävään, energiatehokkaaseen ja vastuulliseen
tuotantoon. Maatilojen osalta edistetään lisäksi esim. maatilojen vesitalouden hallintaa
muuttuvissa ilmasto-olosuhteissa, kehitetään viljelykiertoja, edistetään luonnonmukaista
tuotantoa ja kestäviä kasvinuojeluratkaisuja. Kehittämishankkeilla lisätään myös alku-
tuottajien osaamista ja keskinäistä tiedonvaihtoa ilmastonmuutokseen varautumisesta ja
sopeutumiskeinoista. Lisäksi panostetaan mm. puurakentamisen edistämiseen Lounais-
Suomen alueella.

Mittari: *Luontotyyppien ja lajisuojelun edistäminen (sanallinen).*

Koskee vain ELYjä, joilla on Y-vastuualue.

1.2.4 Kestävä kaupunkikehitys

Mittari a): *Alueiden kehittämisen painopisteet (sanallinen).*

ELY-keskus edistää tiiviissä kumppanuusyhteistyössä maakunnan liiton ja muiden alu-
een toimijoiden kanssa valtioneuvoston aluekehittämissäätöksen (ALKE-päätös) toi-
meenpanoa. ELY-keskus osallistuu maakunnan aluekehittämiskeskusteluprosessiin.
ELYn ja TE-toimiston palvelujen (mm. osaava työvoima, yrittäjyys, elinkeinojen ja maa-
seudun kehittäminen) suuntaamisessa huomioidaan valtakunnalliset ja alueelliset alue-
kehittämistä koskevat painopisteet ja linjaukset. ALKE-päätöksessä esitetyt strategiset
nostot ovat keskeisiä ja Satakunnan maakuntaohjelman strategisten kehittämislinjausten
mukaisia: ilmastonmuutoksen hillintä, siihen sopeutuminen ja varautuminen sekä luon-
non monimuotoisuuden turvaaminen, kestävä yhdyskuntakehitys ja toimivat yhteydet,
elinkeinoelämän uudistuminen ja innovaatiokeskittymien sekä ekosysteemien vahvista-
minen, jatkuva oppiminen ja osaava työvoima aluekehityksen voimavarana, osallisuus-
den ja hyvinvoinnin lisääminen sekä eriarvoistumisen ehkäisy. Ajantasainen aluekehi-
tyksen tilannekuva sekä kumppanuuteen perustuva aluekehittämisen toimintamalli vah-
vistavat osaltaan aluekehittämisen vaikuttavuutta. ELY-keskus osallistuu aktiivisesti
ALKE-keskustelujen valmisteluun ja keskustelusta seuraavien toimenpiteiden työstämi-
seen. Vuoden 2022 ALKE-keskustelun teema ”Osaavan työvoiman saatavuus, työvoima
liikkuvuus ja osaamisen tason nosto” yhtenä sisällöllisenä asiana esiin nostettu tarve
työ- ja koulutusperäisen maahanmuuton toimenpideohjelman laatimisesta on käynnis-
tetty ELY-keskuksen ja Satakuntaliiton toimesta Talent Boost -ohjelman alueellisen
määrärahan turvin. Satakunnan ja Varsinais-Suomen ELY-keskukset osallistuvat myös
ALKE-keskusten kahden muun teeman kehittämistöimiin. Teemassa ”Elinkeinoelämän
ympäristöllisesti kestävä uudistuminen erityisesti bio- ja akkuklusterissa sekä kiertota-

loudessa” tavoitteena on luoda Satakunnan vihreää siirtymää edistävä brändi ja käynnistää biotalous- ja akkuklusterin sekä uusiutuvan energian ja kiertotalouden kehittämissuunnitelmia. Suurten investointien lupamenettelyjen sujuvoittaminen tukee osaltaan tätä teemaa, kuten alueen toimijoille yhteisen ilmastotyön ja ympäristöllisesti kestävä maankäyttö. Porin kaupungin ja valtion välillä solmittu innovaatioekosysteemisopimus luo alustan elinkeinoelämän, tutkimuslaitosten ja korkeakoulujen yhteistyön vahvistamiselle sekä kaupungin ja valtion väliselle nykyistä tiiviimmälle vuoropuhelulle tavoitteena kansainvälisesti vetovoimainen innovaatiokeskittymä. Satakunnassa sopimuksen kärkinä ovat teknologiametallit ja kiertotalous sekä automaatio ja robotiikka. ELY-keskus osallistuu ekosysteemisopimuksen johtoryhmätyöhön ja edistää mm. alue- ja rakennepoliittikan rahoitusinstrumenttien täysimääräistä hyödyntämistä sopimuksen toimeenpanossa.

Mittari b): *Alueidenkäytön edistämisen painopisteet (sanallinen).*

Koskee vain ELYjä, joilla on Y-vastuualue.

1.3 ELY-keskuksen aluekohtainen strateginen tavoite

Strategisten tulostavoitteiden lisäksi ELY-keskus toteuttaa aluekohtaisia strategisia tavoitteita olemassa olevien määrärahojen puitteissa. Kaikki ELY-keskuksen tulostavoitteet perustuvat hallitusohjelmaan, AVI-ELY-strategia-asiakirjaan, eri hallinnonalojen strategioihin, EU-osarahoitteisiin ohjelmiin ja suunnitelmiin sekä ottavat huomioon hallituksen aluekehittämispäätöksen ja maakuntaohjelmien linjaukset.

2 Toiminnallinen tuloksellisuus

2.1 Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat

Tavoite: *ELY-keskukset sitoutuvat aktiivisesti toimintansa uudistamiseen ja ottavat järjestelmät käyttöön, kehittävät osaamistaan, hyödyntävät tietoa päätöksenteossaan ja toimintansa kehittämisessä. ELY-keskuksen kehittämisen painopisteiden ja toiminnan osalta toteutetaan säännöllisesti CAF-arviointi. ELY-keskus viestii palveluistaan ja toiminnastaan laadukkaasti, oikea-aikaisesti ja ymmärrettävästi osallistuen aktiivisesti yhteiskunnalliseen vuoropuheluun.*

Satakunnan ELY-keskus jatkaa v. 2019 aloitettua johtoryhmätyön kehittämistä sekä henkilöstön osaamisen uusiutumisen tukemista (ks. kohta 3). Tavoitteena on vahvistaa ELY-keskuksen roolia monialaisena, toimintaympäristön muutoksiin vastaavana aluekehittäjänä ja verkostokumppanina. Tämä edellyttää sidosryhmä- ja kumppanuustyön syventämistä ja uusien toimintamallien luomista esim. Satakuntaliiton, kuntien, oppilaitosten, elinkeinoelämän järjestöjen, palveluntuottajien ja maaseudun kehittäjien kanssa esim. osaavan työvoiman saatavuuden varmistamiseksi, rakenteellisen työttömyyden

12.12.2022

vähentämiseksi, osaamisen ja koulutuksen kehittämiseksi, kansainvälistymisen edistämiseksi ja maaseudun kehittämiseksi. Johtoryhmätyön kehittämisessä korostuu ennakointi, tiedolla johtaminen ja kumppanuustyö. Henkilöstön kehittämisessä korostuu ammattitaidon ylläpito ja uusiutuminen sekä tietojärjestelmien ja sähköisiin palveluihin liittyvä osaaminen sekä ilmastonmuutokseen liittyvä osaaminen. Henkilöstön osaamisen kehittämisessä tehdään tiivistä yhteistyötä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kanssa järjestämällä mm. henkilöstön aamukouluja ja teemajohtoryhmäkokouksia. Varsinais-Suomen ELY on Satakunnan ELY-keskukselle tärkeä kumppani myös asiakkuuksien ja ELVAR-toiminnan kehittämistyössä. Viestinnässä jatketaan ELY-keskuksen palvelujen, tehtävien ja toiminnan tulosten tekemistä näkyväksi. Viestinnässä hyödynnetään erityisesti ELY-keskuksen some-kanavia (FB, Twitter, LinkedIn).

Tavoite: *ELY-keskuksen palvelut ja palveluprosessit ovat tehokkaita, helposti saavutettavissa, asiakastarpeet huomioivia ja asiakkaiden yhdenvertaisuudesta huolehditaan. ELY-keskusten asiakkuusstrategian toimeenpanoon sitoudutaan. Palveluiden laatua arvioidaan toimialaohjauksessa. Lisätään innovatiivisten hankintojen käyttöä. Edistetään sosiaalisten, ilmasto- ja kestävä kehityksen tavoitteiden toteutumista julkisten hankintojen kautta. Saumattomat palveluprosessit mahdollistavat yritystoimintaa ja tukevat uuden yritystoiminnan syntymistä.*

ELY-keskusten yhteisinä toimenpiteinä johdamme ELY-keskusten asiakaskokemusta mm. asiakkuusosaamista kehittämällä. Kehitämme palveluja ja prosesseja asiakastarvelähtöisesti. Vastaamme asiakkaiden tarpeisiin ratkaisukeskeisesti yli vastuualuerajojen aikaansaadaksemme mahdollisimman suurta vaikuttavuutta. ELY-keskuksen asiakasyytyväisyyttä, palvelujen laatua ja prosessien sujuvuutta seurataan jatkuvasti keskuksen johtoryhmässä. Esiin nouseviin palautteisiin ja kehittämistarpeisiin reagoidaan ja prosesseja ja henkilöstön asiakkuusosaamista sekä ratkaisukeskeistä toimintatapaa kehitetään. Satakunnan ELY-keskuksen ja Kainuun ELY-keskuksen asiakkuuspäälliköt koordinoivat ja johtavat kansallisen asiakkuusstrategian toimeenpanoa. Satakunnan ELY-keskus osallistuu asiakkuusstrategian toimintasuunnitelman toimeenpanoon. ELY-keskusten yhteisenä toimenpiteenä osallistumme aktiivisesti ELY-keskusten yhteisen asiakkuudenhallintajärjestelmän ja asiakaskokemuksen mittaamisen selvitys- ja kehittämistyöhön sekä toimeenpanoon. Satakunnan ELY-keskus jatkaa viestinnän kehittämistä toteutetun kehittämishankkeen pohjalta. Lisäksi kehitetään asiakaskokemuksen johtamista ja jalkautetaan asiakaskokemus -ajattelua koko henkilöstölle. Palvelujen yhdenvertaisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota TE-palvelujen saatavuudessa mm. kuntien työllisyyskokeilut huomioiden. Innovatiivisia hankintamenettelyjä käytetään soveltuvin osin esim. työvoima- ja yrityspalvelujen hankinnassa. Palvelujen saavutettavuudessa hyödynnetään mm. sähköistä asiointia. Viestintä palveluista toteutetaan mahdollisimman asiakaslähtöisesti ja reaaliaikaisesti. Palveluketjujen saumattomuutta liittyen yrityspalveluihin ja työvoima- sekä sotepalveluihin kehitetään kumppanuusyhteistyössä. Tulevina vuosina jatketaan myös henkilöstön osaamisen kehittämistä ilmastonmuutokseen liittyvissä asioissa tavoitteena, että henkilöstö pystyy hyödyntämään osaamistaan myös asiakastyössä.

Tavoite: *ELY-keskukset edistävät osaltaan uuden teknologian hyödyntämistä joustavan ja paikariippumattoman työskentelyn mahdollistamiseksi.*

Satakunnan ELY-keskuksessa ja TE-toimistossa hyödynnetään laajasti etätyömahdollisuuksia. Henkilöstön etätyössä hyödynnetään myös TE-toimiston toimipaikkoja. Tulosuunnittelukaudella selvitetään mahdollisuuksia laajentaa henkilöstön paikkariippumattontaa työskentelyä esim. kuntien ja muiden yhteiskumppanien kanssa. Tarjotaan ELY-keskuksia ohjaavien ministeriöiden ja keskusvirastojen henkilöstölle mahdollisuutta työskennellä ELY-keskuksesta käsin tuoden omaa asiantuntemustaan maakunnan kehittämiseen ja sidosryhmäyhteistyöhön. Tulevaisuuden toimipaikkaratkaisut, esim. Porissa vireillä oleva kaupungin ja valtion virastojen yhteisvirastohanke, edistävät osaltaan paikkariippumattoman työn mahdollisuuksia.

Mittari	2023 Tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite	2026 Alustava tavoite
ELY-keskusten sidosryhmien kokonaistyytyväisyys (TA)	>4	>4	>4	>4
ELY-keskuksen asiakaspalvelutyytyväisyys (kokonaistulos) (TA)	>4	>4	>4	>4

TA= tavoite sisältyy valtion talousarvioon

Mittari: *Innovatiiviset julkiset hankinnat (sanallinen).*

Sovelletaan mahdollisuuksien mukaan innovatiivisia hankintamenetelmiä esim. työvoima- ja yrityspalvelujen hankinnassa, esim. kumppanuushankkeet ja työvoimakoulutus. Panostetaan henkilöstön kouluttamiseen ja uusien järjestelmien käyttöönottoon innovatiivisissa hankinnoissa.

Tavoite: *Vahvistetaan alueellista, kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä ja osaamisverkostoja, lisätään sähköistä asiointia ja hyödynnetään digitalisaation mahdollisuuksia toiminnan ja asiakaslähtöisen asioinnin kehittämiseen. Parannetaan asiakaspalvelua pitämällä asiakkaiden kannalta keskeiset tietovarannot ajan tasalla ja huolehtimalla ajantasaisesta viestinnästä.*

Osallistutaan TEM:n ja muiden ohjaavien tahojen johdolla tehtävään sähköisten palvelujen ja asioinnin kehittämiseen ja käyttöönottoon. Huolehditaan ELY-keskuksen tietovarantojen ajantasaisuudesta ja kehitetään henkilöstön osaamista digitalisaatioon liittyen. Satakunnan ELY-keskuksessa on otettu etunojassa käyttöön hankinnoissa HHJ-järjestelmä (hankintojen sähköinen alusta).

Tavoite: *ELY-keskuksille, TE-toimistoille ja KEHA-keskukselle on käynnistetty yhteisen digikehitysohjelman toteutus KEHA-keskuksen koordinoimana. Osana Digikehitysohjelmaa panostetaan virastokokonaisuuden digikyvykkyytason nostamiseen, siirrytään palvelukohdaisesta/vastuualuekohtaisesta kehittämisestä toimijoiden yhteentoimiviin asiakaslähtö-*

siin palveluihin – kokonaistavoitteena on siirtyä eGovernment -tasolta Digital Government -tasolle vuoteen 2025 mennessä. Digikyvykkyyden nostamista tuetaan myös vuonna 2022 perustetun digiyhdyshenkilöverkoston avulla.

ELY-keskukset sitoutuvat osallistumaan KEHA-keskuksen koordinoiman digikehitysohjelman yhteiseen kehittämiseen ja palvelujen digitalisaatioon. ELY-keskukset ottavat käyttöön ohjelman tuottamia ratkaisuja ja sitoutuvat tukemaan niiden käyttöä virastoissa.

Vuoden 2022 aikana on toteutettu digikyvykkyyden ulkoinen asiantuntija-arviointi. Vuodelle 2023 ELY-keskusten yhteinen digikyvykkyyden tavoitetaso on vähintään 3,2 (asteikko 1–5).

ELY-keskus panostaa Digikehitysohjelman mukaiseen digikyvykkyyden nostamiseen huolehtimalla henkilöstön osaamisen kehittämisestä digitaalisten alustojen ja työkalujen hallinnassa. Osallistutaan aktiivisesti Digikehitysohjelma DiKO:n toimeenpanoon. ELY-keskus on nimennyt yhteyshenkilöt DiKO-ohjelman toimeenpanoa tukevaan verkostoon ja Digityöympäristön osaamisverkostoon. Yhteyshenkilöt välittävät tietoa ja järjestävät tarvittaessa digiosaamisen kehittämistä tukevia toimia.

Mittari	2023 Tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite	2026 Alustava tavoite
Maatalouden ja elintarviketurvallisuuden valvontasuunnitelmien toteuttaminen täysimääräisesti, %	100	100	100	100

Mittari: Tietoturvan taso (sanallinen).

Satakunnan ELY-keskus on tiedonhallintalain mukainen tiedonhallintayksikkö, joka noudattaa yhteistä ELY/TET/KEHA-tiedonhallintamallia sekä osallistuu tiedonhallintamallin kehittämiseen ja ylläpitoon siihen asetettujen yhteistyöryhmien kautta.

Satakunnan ELY-keskuksessa varmistetaan, että tietoturvan perustasoon vaadittavat toimenpiteet on tehty ja dokumentoitu. Maksajavirastotoiminnan osalta noudatetaan ISO/IEC 27001 standardin edellyttämää tietoturvan tasoa. Tietoturvatyö on jatkuvaa toimintaa ja tietoturvaa kehitetään yhteistyössä KEHA-keskuksen kanssa. ELY-keskus huomioi toiminnassaan uuden tiedonhallintalain ja sen asettamat tavoitteet. Tietoturva-vaatimukset otetaan huomioon riskienhallintaa arvioitaessa ja jatkuvuussuunnitelmia päivitettäessä. ELY-keskuksen lakisääteisten tehtävien kannalta kriittisiä palveluita on tunnistettu ja niille on laadittu jatkuvuussuunnitelmat.

3 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Tavoite: *ELY-keskusta johdetaan määrätietoisesti ja hyvää henkilöstöpolitiikkaa noudattaen. ELY-keskukset panostavat henkilöstön työhyvinvoinnin edistämiseen. Osaamisen varmistamisessa ja osaamisen kehittämisessä huomioidaan myös muuttuvat asiakastarpeet.*

Satakunnan ELY-keskus panostaa siihen, että sen henkilöstöllä on ajantasainen osaaminen ja ammattitaito sekä mahdollisuus kehittyä työssään ja myös urallaan. Osaamisen kehittämisessä painotetaan asiakaslähtöisyyttä, uudistumista sekä sähköisten palvelujen ja toimintaympäristöjen hyvää hallintaa. Työnantaja tarjoaa vaihtoehtoisia tapoja oman ammattitaidon ylläpitämiseen ja kehittämiseen, esim. digitaaliset oppimisolustat, verkostojen ja tapahtumien hyödyntäminen oppimisessa ja erilaiset koulutusmuodot, joihin työnantaja tarjoaa myös taloudellista tukea. Toisena tavoitteena Satakunnan ELY-keskus haluaa kehittää ELY-keskuksen työnantajakuva viestimällä aktiivisesti ja tehden toimintaansa ja sen vaikuttavuutta näkyväksi esim. some-viestinnän keinoin. Haluamme olla haluttu työpaikka. Haluamme tuoda näkyväksi sen, että ELY-keskus on moderni, monessa mukana oleva ja dynaaminen organisaatio, jonka henkilöstöllä on hyvät ja ajanmukaiset työvälineet sekä työ- ja yksityiselämän yhteensovittamista tukevat työskentelykäytännöt (mm. etätyömahdollisuudet, työaikapankki).

Mittari	2023 Tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite	2026 Alustava tavoite
Henkilöstöbarometrin tyytyväisyysindeksi (TA)	>3,6	>3,6	>3,6	>3,6

TA= tavoite sisältyy valtion talousarvioon

4 Erikoistumis- ja keskitetyt tehtävät

Satakunnan ELY-keskuksella ei ole erikoistumis- tai keskitettyjä tehtäviä.

5 Voimassaolo ja seuranta

Tulossopimuksessa asetettuja strategisten tulostavoitteiden toteutumista seurataan poikkihallinnollisessa yhteistyössä ja osana kunkin hallinnonalan toimialaohjauksen menettelyjä. Tulostavoiteasiakirjassa tavoitteet asetetaan neljälle vuodelle. Tulostavoitteista sovitaan vuodelle 2023 sitovasti. Vuosien 2024–2026 tavoitteista sovitaan alustavasti.

12.12.2022

Tulostavoiteasiakirjan budjettivuoden tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa.

5.1 Liite

ELY-keskusten toimintamenomäärärahajako.

12.12.2022

6 Allekirjoitukset

Hyväksymme osaltamme vuoden 2023 tavoitteet. Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Työ- ja elinkeinoministeriö

Tiina Korhonen, ylijohaja

Maa- ja metsätalousministeriö

Jaana Husu-Kallio, kansliapäällikkö

Ruokavirasto

Antti-Jussi Oikarinen, pääjohtaja

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Anita Lehikoinen, kansliapäällikkö

Satakunnan ELY-keskus

Marja Karvonen, ylijohaja

ELY-KESKUSTEN TOIMINTAMENOMÄÄRÄRAHAN ALUSTAVA JAKO VUODELLE 2023, LUONNOS 24.11.2022

Liite

	Jako 2022 (pl. kerta- luonteiset, matkat, muut me- not, virkis- tys)	Matkat, muut me- not ja vir- kistys	Palkkaus- ten tarkis- tukset	Toimitila- ja mat- kasäästöt	Ympäristöso- pimuksiin (CAP27) liit- tyvät sopi- muskäsitte- lyt	Monitorointi (CAP27)	Luonnonsuojelu- lain uudistami- sesta johtuvat li- sätehtävät	Vihreän siirty- män vauhdit- taminen	Rahoituskau- den vaihtumi- sen lisäresurs- sit	HE kotoutu- mislain muuttami- sesta, tila- päinen suo- jelu	Muut muu- tokset	MÄÄRÄRAH A YHTEENSÄ
Uusimaa	14 060 741	530 080	322 500	-40 100	73 200	39 900	180 300	525 000	38 200	263 200	0	15 993 021
Varsinais-Suomi	12 816 800	738 020	294 000	-106 400	187 300	64 700	120 100	375 000	97 600	197 400	60 900	14 845 420
Satakunta	2 350 400	124 500	53 900	-15 600	54 400	41 200	0	0	28 400	65 800	0	2 703 000
Häme	6 028 400	203 760	138 300	-25 400	93 500	44 400	180 700	375 000	48 700	131 600	75 000	7 293 960
Pirkanmaa	6 231 000	392 200	143 000	-52 300	82 000	54 800	120 500	450 000	42 700	65 800	0	7 529 700
Kaakkois-Suomi	9 054 100	412 480	207 700	-57 200	47 900	37 400	90 400	75 000	25 000	65 800	0	9 958 580
Etelä-Savo	5 737 459	245 840	131 600	-26 300	92 000	25 500	60 300	0	48 000	65 800	1 013 000	7 393 199
Pohjois-Savo	7 663 600	415 140	175 800	-54 100	132 200	46 600	120 500	150 000	68 900	65 800	0	8 784 440
Pohjois-Karjala	4 097 300	182 060	94 000	-18 600	58 500	26 100	60 300	0	30 500	65 800	60 900	4 656 860
Keski-Suomi	9 505 300	365 560	218 100	-46 400	62 000	33 300	60 300	75 000	32 300	65 800	60 900	10 432 160
Etelä-Pohjanmaa	9 902 600	486 340	227 200	-75 800	31 100	77 900	120 500	825 000	16 200	65 800	0	11 676 840
Pohjanmaa	3 285 200	175 340	75 400	-20 300	82 000	59 000	0	0	42 700	131 600	0	3 830 940
Pohjois-Pohjanmaa	9 188 800	437 260	210 800	-66 900	134 500	61 100	120 500	525 000	70 100	65 800	1 317 800	12 064 760
Kainuu	3 687 200	188 420	84 600	-27 100	30 000	12 500	60 300	75 000	15 600	65 800	0	4 192 320
Lappi	9 360 900	487 920	214 800	-82 200	48 100	18 400	60 300	75 000	25 100	65 800	25 000	10 299 120
KEHA oma toiminta	24 663 200	899 300	565 800	-105 300	0	0	0	0	0	197 400	183 000	26 403 400
KEHA/ELY-keskusten yhteiset menot	36 559 868	0	0	-622 000	391 300	207 200	220 000	571 600	70 000	230 000	592 500	38 220 468
TE-ASPA	5 073 600	0	116 400	0	0	0	0	0	0	0	0	5 190 000
YHTEENSÄ	179 266 468	6 284 220	3 273 900	-1 442 000	1 600 000	850 000	1 575 000	4 096 600	700 000	1 875 000	3 389 000	201 468 188